

Hogyan lehet manapság olvasókat nevelni?

Oktatható-e a magyar irodalom?

Fotó: Nagy Tibor

Ezzel a címmel hirdettek meg beszélgetést a könyvvásár első napjára a Nemzeti Színház Irodalmi Kávéháznak berendezett szigetén. Nyáry Krisztiánt, a sikeres író, szerkesztőt, irodalomtörténészt, aki a magyar irodalom és utóbb a képzőművészet sok jeles személyiségének szerelmi életét tárta fel nagy sikerrel, Balázs Imre József egyetemi előadótanár, költő kérdezte, aki a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Bölcsészkarán a XX. századi magyar irodalmat oktatja.

Bodolai Gyöngyi

A beszélgetés témáját olvasva azt gondolhatta az ember, hogy magyartanárok sokasága fogja cáfolni a címbeli kérdésfelvetést, esetleg lesznek diákok is, akik kifejtik véleményüket. Mindez sajnos nem következett be, valószínűleg az időpont miatt, a témát ugyanis alkalmasabb lett volna egy délutáni órára beiktatni. Akik részt vettünk, érdekes beszélgetésnek lehettünk tanúi arról, hogy a szakemberek szerint hogyan és mit kellene oktatni, hogy az irodalomóra vonzó legyen a mai fiatalok számára.

Mindkét beszélgetőpartner érintett az ügyben, hiszen Nyáry Krisztián is dolgozott oktatóként a pécsi tudományegyetemen, Balázs Imre János (Folytatás a 2. oldalon)

A színház kiterjedése

A színház kiterjedése. Tanulmány, esszé, párbeszéd. Ez a címe, illetve alcíme Gáspár Attila frissen megjelent kötetének. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház vezérigazgatójának könyve többek között a diktatúra idejére jellemző színházi cenzúráról, beségéről (is) szól.

3.

Az ükanya testvére

A szerző „gyanúját” egy 1870-es kiadású verseskötet keltette fel, ami családi örökségként porosodott a házi könyvtár könyvespolcán, amelybe ükanyjának, Mezei Máriának a költő testvér egy kedves sort dedikált.

4.

Múlt századi történet

Képzeltetik, mi játszódott le a lelkében annak a szegény embernek! – kiáltott fel Malvin néném Szedervárról, akinek a férje József, az ács volt, mint abban a történetben a megváltóval. De József Alfréd bátyám nagyon keresett ács volt a maga szakmájában és kucsmájában.

5.

Reformáció emlékére

A reformáció 2017-es emlékére alkalmból digitális grafikai pályázatot hirdet a Reformáció Emlékbizottság.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- ✔ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ✔ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ✔ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ✔ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ✔ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ✔ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ✔ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ✔ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ✔ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 60. sz. Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Látom, a székelgyulás nem nyerte el a tetszését! Ajánlhatnék esetleg egy finom meleg, szaftos lengyelkolbászt?

OSZTÁLYON FELÜLI HELY

ALULNÉZET
Helyi Székelyek Intézménye

NOVEMBER

12., szombat
A Nap kel
7 óra 20 perccor,
lenyugszik
16 óra 51 perccor.
Az év 317. napja,
hátavan 49 nap.

IDŐJÁRÁS

Esős idő

Hőmérséklet:
max. 11°C
min. 2°C

Isten éltesse!

Ma JÓNÁS, RENÁTÓ,
holnap SZILVIA napja.
SZILVIA: latin eredetű, a Silvius
férfinév női párja, jelentése erdő-
ben élő.

* * *

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2016. november 11.

1 EUR	4,5125
1 USD	4,1469
100 HUF	1,4593
1 g ARANY	167,3856

Elkezdődött

a választási kampány

Elkezdődött pénteken a december 11-én tartandó parlamenti választásokat megelőző kampány. A korteskedés a választások előtt egy nappal, december 10-én reggel 7 órakor ér véget.

A Központi Választási Iroda (BEC) adatai szerint a politikai alakulatok összesen 4.251 képviselő- és 2.226 szenátorjelöltet indítanak a parlamenti választásokon.

Az Állandó Választási Hatóság (AEP) november 8-i közlése értelmében 18.906.721 szavazati joggal rendelkező állampolgár járulhat az urnákhoz december 11-én.

A választási listákat a szavazás előtt három nappal, december 8-án állítják össze.

A romániai állandó lakhellyel rendelkező állampolgárok száma 18.297.431-re tehető, a külföldön élő román állampolgárok közül pedig 8.889-en jelezték, hogy élni kívánnak a levél-szavazás lehetőségével. Nekik már kiküldte a Román Posta a szavazólapokat, voksaikat a 43-as számú körzeti választási iroda összesíti. A 2016-os parlamenti választások megszervezésére 227,7 millió lejes keretet különített el a kormány. (Agerpres)

Startol a Sapientia felvételi tájékoztató körútja

Az egyetem házhoz jön

A „Sapiverzum” mottó jegyében indul a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) 2017-es egyetemi felvételi tájékoztató körútja november 14-én, hétfőn. A november 25-ig tartó kéthetes körút során több mint száz erdélyi középiskolába látogatnak el hallgatókból álló háromfős csapatok, akik a végzős diákoknak mutatják be a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemet és a 2017-es egyetemi felvételi kínálatot.

A körutat az idén is a hallgatókkal közösen szervezik meg, hiszen a diákok a leghitelesebb képviselői az egyetemnek, illetve megpróbálják hatékonyabbá, élvezhetőbbé tenni a középiskolákban töltött időt.

A felvételi kampány részeként már hagyománnyá vált „Az egyetem házhoz jön” tájékoztató körút arra a koncepcióra épül, hogy a Sapientia felvételt nyert hallgató, amellyel magyar nyelvű, elméleti és gyakorlati tudás birtokába jut, egy családias, barátságos és összetartó diákközösség részese lehet. Ezt a közösséget a szintén magyar nyelvű, hallgatóközpontú adminisztráció is segíti abban, hogy optimális körülmények között koncentrálhasson a tanulmányaira.

A korábbiakhoz hasonlóan a most induló felvételi tájékoztató körút keretében olyan találkozási alkalmat kívánnak teremteni a középiskolák diákok számára, amelyeken közvetlenül a Sapientia EMTE hallgatóitól tájékozódhatnak és kaphatnak választ az egyetem szakkínálatával és felvételi kritériumaival kapcsolatos kérdéseikre. A népszerűsítő akció során a három oktatási helyszínt – kolozsvári, csíkszeredai és marosvásárhelyi kar – 18 önkéntes diák képviseli. A két hét alatt Maros megye különböző településein, Marosvásárhely mellett Erdőszentgyörgyön, Nyárádszeredában, Szováton, Segesváron, Szászrégenben, Dicsőszentmártonban, Marosludason mintegy húsz középiskolába jutnak el az intézményt népszerűsítő hallgatók. (menyhárt)

Oktatható-e a magyar irodalom?

(Folytatás az 1. oldalról)

pedig egyetemi docensként bejárta Erdély iskoláit, és meggyőződhetett, hogy mi zajlik a magyarórákon.

S ha megütköztünk volna a címen, Nyáry Krisztián válaszából kiderült, hogy Magyarországon egyre gyakrabban bukkan fel az a kérdés, hogy oktatandó-e, azaz, hogy kell-e egyáltalán oktatni a magyar irodalmat, kell-e ennek a „szenvadásnak” kitenni a diákokat. Nagyvállalkozók, gazdasági szakemberek szerint sokkal praktikusabb dolgokat kellene tanítani az iskolában.

Kérdésre válaszolva elmondta, hogy nem tartja kedvező irányúnak azt, hogy az alternatív tankönyvek helyett a központosított, egy tankönyves oktatás felé mozdultak el Magyarországon, ami nehéz helyzetbe hozza az irodalomtanárokat. Egy folyamatosan duzzadó anyagot kell oktatniuk, egy kaptafára készült módszertan szerint, s így a kortárs irodalomra – az érettségire való készülődés miatt – nagyon kevés idő marad, amit jól csak a nagyon hozzáértő pedagógusok tudnak felhasználni, érdekessé tenni – tette hozzá.

Mit kellene irodalomórán oktatni, mire kellene ezeket az órákat leginkább felhasználni? – fonta tovább a beszélgetés menetét a kérdező, aki három lehetőséget villantott fel.

Elsőként azt a radikális változatot, amit Horváth Viktor a Magvető Könyvkiadónál megjelent könyvében (A vers ellenforradalma) képvisel.

Véleménye szerint az irodalom egy művészet, amit úgy kellene oktatni, mint a képző- vagy a zeneművészetet, a zeneórán a gyermek zenél, rajzórán rajzol, irodalomórán pedig írnia kellene, amit eddig a legkevésbé próbáltak ki. A másik a műközpontú, a fogalmi nyelvet elsajátító, elemzési szempontokat nyújtó, gyakran a szakszerű irányba elmenő oktatás. A harmadik egy „panteon” tanítása emberekről, akiket egyszer nagy íróknak kezdtek el nevezni, és bekerültek a kötelező tananyagba.

Mindháromra szükség van, szögezte le Nyáry Krisztián, majd kifejtette, hogy az első valóban hiányzik az oktatásból, pedig jó magyar hagyománya van. A középiskolai önképzőkörökre utalt, amelyek a 20. század

kezdetén a magyar irodalom oktatásának kulcsfontosságú részét képezték, abból a megfontolásból, hogy aki megpróbál verset vagy prózát írni, az olvasni is fog. Kialakul benne az irodalmi mű megközelítésének készsége, ami szerinte mára kikopott az irodalomoktatásból. Ezt véleménye szerint iskolás gyermekek magyar irodalmi szövegekkel való találkozásaként érdemes felfogni, ami elkezdődik az óvodában és az érettségiig tart. Magyarországon tízéves koráig mindenki a legkorszerűbb irodalomoktatást kapja, ugyanis találkozik a klasszikus gyermekirodalmi alkotások mellett neki szóló kortárs prózai vagy lírai szövegekkel, akár megzenésítve is, ami nagyon felhasználóbarát és nem tekinthető másodrendűnek. Tízéves koráig írással is próbálkozik a gyermek, de aztán elhítetik vele, hogy ez olyan szakma, amelyet halott szerzők gyakoroltak, akiknek a színvonalára nem ér fel, s attól kezdve meglepetést jelent, ha élő szerzőkkel találkozik.

Nyáry Krisztián nagyon fontosnak tartja a szöveg- és értelmezésközpontú megközelítési módot is, de azt néha kiszorítja a harmadik lehetőség, az irodalmi kánon, azaz a jelentősnek tartott szerzők sora, ami folyton nő, ezért kevés idő marad arra, hogy szövegértelmezést is tanuljanak. Holott 10 és 18 éves kor között dől el, hogy valaki fogyasztója lesz-e az irodalomnak a későbbiekben vagy sem. Aki nem tud megbirkózni vele, az soha többet nem fog olvasni, ami óriási veszteséget jelent. De miért tanuljon egy mérmök vagy egy bolti eladó irodalmat? Amire válaszként elhangzott: azért fontos verseket olvasni, megtanulni és értelmezni, mert az emberiség történetében nem találtak a költészetnél jobb módszert az érzelmi tapasztalat közvetítésére. Lehet konferenciákat szervezni, több száz oldalas kötetet kiadni arról például, hogy mi a magány, de annál tömörebben megfogalmazni, mint ahogy József Attila tette „a semmi ágán ül szívem” versorával, nem lehet. Ha ez a tudás elmarad, egy egész kultúra lesz szegényebb.

A későbbiekben Nyáry Krisztián visszatért arra, hogy nem feltétlenül kell, de érdemes és szükséges életrajzot is tanítani, mert olyan értelmezési lehetőségeket nyit meg, amelyek a

szerző életének ismerete nélkül nem hozzáférhetők. Példaként Radnóti Miklós Levél a hitveshez című versét említette, ami önmagában egy nagyon szép szerelmes vers, de jelentése sokkal gazdagabb lesz, ha tudjuk, hogy milyen körülmények között írta a szerző. Nem szenteként kell az írók, költők életét tanítani, hanem azokat az eseményeket, történéseket kiemelve, amelyek az életmű értelmezésének a megkönnyítése mellett az adott korosztály számára érdekesek lehetnek.

A beszélgetés a klasszikus és kortárs irodalomról és annak megítéléséről, szerepéről folytatódott tovább. Nyáry Krisztián szerint minden korosztállyal lehet olyan irodalmi szövegeket megismertetni, amelyeket értelmezni tud, s ha bonyolult, az hozzásegítheti még nehezebb szövegek értelmezéséhez. A magyarországi oktatás egyik legnagyobb problémájának tartja, hogy a diák időrendi sorrendben jut el a hozzá közelálló kortárs szerzőkig, miután átrágtta magát a nehezebb tartott klasszikusokon. Ezen az úton morzsolódnak le azok, akik számára leküzdendő tantárggyá válik az irodalom, amellyel szemben kialakul bennük az ellenállás, amit csak a nagyon jó tanárnak sikerül kiküszöbölnie. Jó modellnek tartja azoknak az országoknak az irodalomoktatását, ahol párhuzamosan tanítják a kortárs és a klasszikus irodalmat. Ez utóbbit pedig időszakonként átértékelik és megrosztálják.

Meg kellene tenni azt a lépést, hogy a gyermek felől nézzük az irodalmat, és azt adjuk az órán, ami pszichológiai fejlettségének szintjén érdekli, amire rezonálni tud, és itt fel lehet használni akár az értékes dalszöveget is (hiszen Bob Dylan irodalmi Nobel-díjat kapott) – egészítette ki a mondottakat a kérdező, amivel beszélgetőpartnere is egyetértett.

Szó esett az irodalom és társművészetek hatásáról, valamint arról is, hogy Nyáry Krisztián művei kedvesen nélnének irodalomórán is használhatók azon korosztály számára, amelynek a szerelem az egyik legfontosabb problémája. Könyvei elsősorban szórakoztató szövegek, amelyek felkelthetik az érdeklődést azon szerzők iránt, akikről szólnak – hangsúlyozta a szerző.

Vidékfejlesztési együttműködés az RMDSZ és az RMGE között

Tegnap délelőtt Székelyudvarhelyen a művelődési otthonban az RMGE XI. kongresszusán az RMDSZ és az RMGE együttműködési szerződést írt alá, amelynek célja közös – az erdélyi sajátosságokat figyelembe vevő – vidékfejlesztési stratégia kidolgozása, rendszer, szakmai konzultáció stb. Az aláíró felek – Kelemen Hunor, az RMDSZ és Sebestyén Csaba, az RMGE elnöke – hangsúlyozták, hogy csatlakoztatnák az együttműködés kivitelezéséhez a vidékfejlesztésben érdekelt szervezeteket, intézményeket is, azért, hogy közös agrárpolitikát alakítsanak ki Erdélyben. A részletekre visszatérünk.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Ferenczi Ilona
LAPSZERKESZTŐ: Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola (közgazdász), Bodolai Gyöngyi (egészségügy-tanúgy), Farczádi Attila (sport), Menyhárt Borbála (közélet), Mezey Sarolta (közösségszolgálat), Mózes Edith (politika), Kaáli Nagy Botond (kultúra), Nagy Miklós Kund (Múza), Nagy Székely Ildikó (közélet), Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska (közélet), Vajda György (közélet-fotó).
KORREKTURA: Horváth Éva, Kiss Éva. TÖRDELES: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELO: Nagy Melinda. REKLAMMENEDEZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro tel. 0742-828-647. REKLAM-LAPTERJESZTES: Madaras Éva Adrienn tel./fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia. SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet, 0265/266-780. A lapban felhasznált hírek az MTI és a MEDIAFAX hírügynökségtől származnak. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. Nyomda: PALATINO. Tel. 0265/319-930.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat: zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Műtsza

SZERKESZTETTE:
KAÁLI NAGY BOTOND
1254. sz., 2016. november 12.

Orphikus himnusz Thanatoshoz (LXXXVII)

Hallgass meg, halandó népeknek kormányosa:
Minél több napot szánsz nekik, annyival leszél
Hozzájuk egészen közel, mert te altatsz el testet és lelket is mindörökre,
Láncaik törve szét – melyekkel a természet kötötte magához őket –,
Minden előre mély és örök álmot, te ontasz!
Elveszejtéd az emberiséget –, de közülük egyeseket
Méltánytalanul, virágzó ifjúságukban ragadsz el.
Mindannyiunk ítélőbírája, örök ítéleteket szól a szád,
De nem ingat meg egyikünk imája, sem a borkilocsantás téged.
Kegyetlen isten, jöjj közelebb, kérlek, annyi év után –
Áldozati s kegyes megidézések óráján könyörgök hozzád:
Boldog öregséget adj az embereknek!

Nagy Attila fordítása
2016. november 3.

Mellékletünket Kulcsár Béla alkotásaival illusztráltuk. A művész emlékkiállítás a Bernády Házban látható

Fotó: Nagy Tibor

A színház kiterjedése

A színház kiterjedése. Tanulmány, esszé, párbeszéd. Ez a címe, illetve alcíme Gáspárik Attila frissen megjelent kötetének. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház vezérigazgatójának könyve többek között a diktatúra idejére jellemző színházi cenzúráról, besúgásról (is) szól, a kötetet a Pont Kiadó jelentette meg. Ismertetésére a 22. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár keretében került sor csütörtök délután a Bernády Házban, telt házas közönség előtt.

Kaáli Nagy Botond

A megjelenteket a Pont Kiadó főszerkesztője, Szávai Géza író üdvözölte: – A szerzőt ketten – Novák Csaba Zoltán történész és jómagam – fogjuk faggatni, a kérdések között részleteket hallhatnak a kötetből Illés Alexa és Kozma Gábor Viktor egyetemi hallgatók tolmácsolásában. A könyvnek nagyon örülök, nem voltunk biztosak abban, hogy erre a vásárra elkészül, de időben megérkezett. Mindez a kiadó életében is újabb fontos epizód – a könyv egy olyan nemzetközi sorozat része, amelynek köteteit több nyelven készítjük elő. Nyitunk a színház világa felé is. Bizonyos korszakokban elkerüljük azt, ami a mélyben az ember színházteremtő képességét a néző felé közvetíti. De a színház kiterjedésével számolni kell, ennek Erdélyben van egy történelmi vonulata. A könyv nem csak olvasmány, hanem az egyetemes magyar kulturális érdeklődés egy fontos epizódja.

– *A ma esti beszélgetésben a társadalomkutató énem fog előtörni. Létezik-e színház történet és ha igen, akkor hogy állunk? – tette fel első kérdését Novák Csaba Zoltán.*

– Köszönöm, hogy Géza kiverte belőlem ezt a könyvet – válaszolta Gáspárik Attila. – Ez a kötet határozottan nem a színházi szakemberek számára, hanem a színház szeretői, a nézők számára készült. Alapvetően az erdélyi magyar közgondolkodásban a színház mint szórakoztatási jelenség van jelen. Pedig jóval több annál. Szimbólumokat keresünk, de közben megfeledekezünk a múltunkról. Rájöttem,

hogy Erdélyben nincs színházirodalom, nem írnak a színészek. Színház történet van, csak nincsen megírva. Színház történetek vannak. Ezeket is meg kellene írni, kritikával ellátni, de vissza kéne hozni a köztudatba az olyan embereket is, akik támpontokat tudnának adni. A hazai magyar színjátszás olyan művészeti forma, amellyel egész Európában többet tudunk mondani magunkról, mint több száz székely zászlóval a brüsszeli főtéren – a magyar identitást Erdélyben a színház kezdte el.

– *Az identitáskeresés fontos alapköve volt a színház, ugyanakkor a huszadik század több korszakában meg is kellett felelnie az éppen aktuális hatalomnak. Mik voltak ezek az elvárások, illetve ezeket milyen technikával játszotta ki?*

– Ezt a részt soha nem kutatta senki. 1948 után rengeteg lehetőség nyílt a színházak számára. A hatalom egyrészt meg akarta nyugtatni az itteni, többmillió magyarságot. Másrészt nagyszerű propagandaeszköznek bizonyult, amely kollektív élményt nyújtott. Ne feledjük, nem volt sem televízió, sem mozi. Később, 1988-ban Vásárhelyen 200.000 jegyet adott el a színház, ami azt jelenti, hogy átlagosan minden ember háromszor ment el évente a színházba. Arról megint nem kutattunk semmit, hogy az amatőr színjátszó mozgalmak milyen erősek voltak. Minden gyárnak, vállalatnak kellett legyen saját színjátszó csoportja. A színészek kötelező módon el kellett vállaljanak egy gyárat. Ez kötelező munka volt, és ők két színházi próba között az ottani csoporttal próbáltak. Fizetség pedig nem járt érte.

– *Ugyanakkor a színháznak volt egy hihetetlenül erős közösségépítő jellege is.*

– Igen, mert az ember szeret felnézni valakire. Akkor fel lehetett nézni a sportolókra és a művészekre. A „Fogyasszunk hazait!” jelszó alatt itthoni sztárokat tettek a címlapokra. Inkább őket szerettük, mint Elena Ceaușescu-t egy másik címlapon.

– *Tetten tudsz-e érne olyan technikákat, amelyek segítségével a színház kereste a kiutat mindebből?*

– A mi generációnkat úgy nevelték, olyan korszakban éltünk, hogy egyfolytában kerestünk egy hátsó gondolatot minden mögött. Ilyen volt az akkori

(Folytatás a 4. oldalon)

A színház kiterjedése

(Folytatás a 3. oldalról)

színházi emberek gondolkodása is. Sokan az útkeresésben zsákutcába futottak, mint például Méhes György, aki bírálta ugyan a rendszert, de minden konklúziója az volt, hogy a rendszer egyéni mulasztás következtében nem működik. Pedig maga a rendszer volt hamis. Nagyszerű volt ellenben Harag György, aki rendezéseiben folyamatosan az embert, az emberi szituációkat kereste. Cseresznyés kertje még mindig nagyon érvényes, olyan helyzeteket vázolt fel, amelyek teljesen rendszerfüggetlenek. A művészetet nagyon nehéz meghatározni – szerintem a világ megismerésének egyik formája, és azon óhaját, hogy hátha nem követjük el még egyszer ugyanazt a hibát.

– A néző perspektívájából kérdem: meddig lehet játszani ezzel a színházi formával?

– Addig, ameddig van mit közölnöd vele. A néző is mérce. A mi művészetünk háromdimenziós, élő művészet: amelyik pillanatban befejezed, abban a pillanatban véget ér. Lehet dokumentálni, lehet rögzíteni, de akkor is vége van – hallottuk a Pont Kiadó könyvbemutatóján.

Fotó: Rab Zoltán

Az ükanya testvére (Könyv Petőfi festő barátjáról)

Divatba jöttek a családfakutatók. Egyénileg is sokan veselkednek neki, hogy visszaszámazzák magukat minél korábbi időkre. Az anekdota szerint Pistike is vitatkozik osztálytársával, melyiküknek születtek régebben ősai. Barátja megjegyzi: „az én ősöm már Szent István korában éltek”. Mire Pistike: „Az én ősöm akkorra már rég kihaltak”...

Nagy Gyöngyvér nem ilyen 'ki volt itt hamarabb'-féle daczból vágott neki Mezei József festő életútját kutatni.* Bár kétségtelen, amikor felfedezni vélte benne ükanyjának testvérét, eggyel több indoka lett elszántságának, a rokoni szálak még kíváncsibbá tették a méltatlanul elfelejtett festőművész életpályája iránt.

A szerző „gyanúját” egy 1870-es kiadású verseskötet keltette fel, ami családi örökségként porosodott a házi könyvtár könyvespolcán, amelybe ükanyjának, Mezei Máriaának a költő testvér egy kedves sort dedikált. De a dedikáción túl, a versekben többször szerepelt a festészet mint műzsa. Nagy Gyöngyvér, a Csíki Székely Múzeum munkatársa ettől kezdve Mezei József festő után kezdett „nyomozni”. 2014 után aztán felgyorsultak az események. A különféle kutatások – a szatmári katolikus templomok oltárképei, a Mezei Józsefhez intézett Orbán Balázs-dedikálás megtalálása egy Székelyföld képekben című kötetben, Petőfi Sándorral közös szabadságharcos emlékek, a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteménye

stb. – folytán lassan összeállt a mozaikkép: Mezei József, Nagy Gyöngyvér oldalági rokona nem más, mint Petőfi kortársa és festő barátja, költő és fotográfus, aki Orbán Balázzsal végigjárja Székelyföldet, aki szabadságharcos katonaként harcol Bem apó oldalán, és aki arcképfestményeivel (Petőfi, Bem, Damjanich) és oltárképeivel örökre beírta magát a magyar festészet arcképcsarnokába. Nemcsak kultúrtörténeti szereplő, hanem sokoldalúan tehetséges, méltatlanul elfelejtett alakja a negyvennyolcas eseményeknek. Olyan művész honvédtiszt, akinek Petőfihez fűződő barátsága nem azért volt fontos, mert Petőfi volt a „húzóember”, hanem, mert kora megújuló világával is képes volt haladni. Szorgalmával párosuló tehetsége pedig a mai „digitális ifjúságnak” is példaképpül szolgálhat.

Nagy Gyöngyvérnek e kismonográfia létrejöttében Muhi Sándor szatmárnémeti műkritikus volt segítségére. Együttműködésükből ügyes, olvasmányos, képekkel, jegyzetekkel illusztrált, praktikus szerkesztett, izléses kiadvány kerekedett, mely nem annyira a képzőművészek szakmai IQ-ját hivatott növelni, inkább a művészetet kedvelő, értő nagyközönség-

Mezei József, kislányával

nek szól. Azokat célozza meg, akiknek történelmünk nagyjainak „hétköznapijai” is fontosak. Ihletforrásként, de erőt adó útmutatóként is.

Megkapó a könyvben a festő Mezei József ambíciója, alázata és munkabírása. Amikor élete delén, szembetegsége miatt félbeszakad művészi pályája, költőként folytatja. S úgy sem lebecsülendő az életmű. Költőként is szerethető és figyelemre méltó.

Köszönet a könyv szerzőjének, hogy felcsigázta az olvasó kíváncsiságát, sőt sikerült megkedveltetni azt, akit bemutat. Köszönet a kutatásokért, a hiánypótló adatokért, a levéltárosi precíz munkáért, a sok utánajárásért és adatellenőrzésért. Talán az is a Gondviselés műve, hogy Nagy Gyöngyvér édesanyja kislánként ott ülhetett (mindannyian láttuk azon a megsárgult képen, szerk.megj.) a magyar katona ölében, amikor újra magyar világ lett. Túl a politikán – hisz ez már a nemzet tudat erősítése – illet is, hogy néhány éve ő kapja kézhez elsőként, személyesen a honpolgárság dokumentumát. De mindenképp elégtétel.

*Muhi Sándor: Mezei József, Pallas-Akadémia Könyvkiadó, Csíkszereda, 2015, Kismonográfia. A dokumentációs anyagot összegyűjtötte: Nagy Gyöngyvér

Mai színházi premier a könyvvásáron

Retromadár blokknak csapódik, és forró aszfaltra zuhan

A Radu Afrim által rendezett *Retromadár blokknak csapódik, és forró aszfaltra zuhan* című produkció premierjére a 22. Nemzetközi Könyvvásár keretében kerül sor a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Nagytermében ma este, november

12-én, szombaton 19 órától. A bemutató előadásra érvényesek a Bernády György-mecenás- és a Kemény János-bemutatóbérletek. A Retromadár blokknak csapódik, és forró aszfaltra zuhan című produkció a múlt század '70-es és '80-

as éveibe – a „virágzó szocializmus” időszakába – kalauzol vissza, amikor a tömbházlakások lakói sajtóságos életvitelt tudhattak magukénak.

Az előadás szereplői: László Csaba, Takács Örs m.v., B. Fülöp Erzsébet, Lőrincz Ágnes, Simon Boglárka Katalin, Kádár Noémi, Gecse Ramóna, Csíki Szabolcs, Varga Balázs, Bokor Barna, Berekméri Katalin, Fülöp Bea, Kiss Bora, Keresztes Varga Andrea, Ördög Miklós Levente, Tollas Gábor, P. Béres Ildikó, Biluska Annamária, Nagy Dorottya, Moldován Orsolya, Bartha László Zsolt, Huszár Gábor m.v., Ruzsuly Ervin, Kiss Péter m.v., Kiss Anna m.v., Sebesi Borbála m.v., Pál Mátyás m.v., Sebesi Sarolt m.v., Hunyadi Virág m.v., Szakács László m.v. Rendező: Radu Afrim, díszlet- és jelmeztervező: Irina Moscu, rendezőasszisztens: Fülöp Bea, a tervező asszisztense: Andreea Tecla, videomapping: Andrei Cozlac, hangzásvilág: Radu Afrim, sound design: Gáspár Álmos, koreográfus: Ruzsuly Ervin. Súly: Ferenczi-Tóth Katalin, ügyelő: Szakács László.

Az előadás támogatója a Bethlen Gábor Alap. A 14 éven felülieknek ajánlott előadás román nyelvű feliratozással követhető. Következő műsorra tűzés: november 14., hétfő 19 óra – Kovács György-felnőttbérlet.

A 22. Nemzetközi Könyvvásár alkalmával a Nemzeti Színház Nagytermében szombaton 11 órakor az Eszter-lánc Mezeszenekar és Varró Dániel előadásában az Akinek a verse rímes című gyermekkoncert, a K&KaArt iroda produkciója is megtekinthető.

Jegyek és bérletek a Kultúrpalota jegyirodájában (telefon 0372758230), a színházi jegypénztárban (telefon: 0365.806-865) és a www.biletmaster.ro honlapon válthatók. Naprakész információk a színház honlapján: www.nemzetiszhaz.ro és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tompamiklos érhetők el.

Fotó: Rab Zoltán

Múlt századi történet

Sebestyén Mihály

Képzeltetik, mi játszódott le a lelkében annak a szegény embernek! – kiáltott fel Malvin néném Szedervárról, akinek a férje József, az ács volt, mint abban a történetben a megváltóval. De József Alfréd bátyám nagyon keresett ács volt a maga szakmájában és kucsomájában. Sőt olykor a rendőrségtől és a végrehajtótól is, mikor mi volt éppen aktuális tartozásai vagy letartóztatásai közül. A fontos, hogy mindig a saját szabadlábán hagyta el a tethelyet, és tovább ácsolta a kapitalizmus vérpadját. Ugyanis titokban kommunista is volt.

Annyira de annyira, hogy Malvin néném Szedervárról összeszúrta a levét Esztergár Antal volt rendőrségi fogalmazóval, ennek ellenére a házasságon és József Fridolino bátyám tudtán kívül született gyerek – a jövő nagy Brotschiner (örökbefogadó családja neve Berládról) Molino faraktárnok és élvhajász – egyáltalán nem tudott fogalmazni, még egy árva kérvényt sem tudott megkomponálni, értelmes szavakkal vagy kéresekkel feltölteni, hát ha még a mi időnkben élt volna, akkor a pályázatok uralkodásának idején, amikor az üzemi konyhán a maradék húslevesért is pályázatot kellett írni és legalább három ajánlat közül választott a köz- és önbeszerezési bizottság, egyszerűen éhen halt volna. Sajnálattal kell azonban közölnöm, hogy további sorsát nem kísérhetjük figyelemmel, ugyanis teljesen kilóg a történetből, melynek arányaira ügyelni illik, nem mint a való életben, ahol minden aránytalanul nagy és esetleges.

De tulajdonképpen ez volt a helyzet a szöveg elejére kiszerezett felkiáltás tárgyával is, ő is az éhenhalás legszélén imbolygott, ezért a balladai félhomály jótékony kódébe burkolózva estéknél elindult a végtelen közel-keleti alkonyulásokban, homokszemerkelésben, a hámszin idején is pontosan úgy, mint Zebedeus próféta doktor Nemtudomkicsoda szép és érzélgős balladájában, szárított teveszart szedni vacsorára. Na nem azért, hogy megzabálja, ilyet értelmes kintszülött, szentnek való kismester, próféta vagy bevándorló professzor, országepítő haluc nem tesz, hanem azért szedegette össze a tevék ürülékét, mert az kiváló gyűjtős volt, és ennél meg lehetett melegíteni az amerikai gazdag támogatók-

tól küldött echte kóser strawberry-konzervet, ami közönségesen tartósított számóca volt, éppen efféle gyártott kisjókai Pálffy Tihamér is a háború alatt a Külső-Gyár utcában, ahol takaros konzervgyárat rendezett be, és annyi hadi megrendelése volt, hogy könyvelni sem tudta a bejövő és kifutó tételeket rendszeresen, ezért titokban alkalmazta a nénikémet – senkinek sem kötötte az orrára, hogy Malvina bibsi –, és Malvinka ott könyvelt a háború végéig, aztán felszabadult és visszatért a ház tartásába, amely mindig is az ő dolga volt, mert Fridolino bátyámra még egy rühös macskát sem lehetett bízni, ámbátor továbbra is keresett szakember volt, akitől folyton kölcsön akartak kérni, akik őt felkeresni vélték, de szerencsére Malvina néném mindig idejében a kölcsönügylet helyszínén termett, nem vesztette el a lélekjelenlétét és szókincsét, és sikeresen sztorizta a dolgot.

Aztán egy délelőtt kinyitotta a friss Új utat, és azt olvasta Grószinger Dezső elvtárs tollából, hogy ettől fogva a bipsik is hasznos munkát fognak végezni, és nem ülnek többé a kávéházban spekulatív filozófiákon törve a fejüket, és nem fogják többé belelegezni a megszüntetés előtt álló – államosított – kávéházak egészségtelen miázmáit. Még aznap úgy érezte, hogy semmi keresnivalója ebben az új kupacban, de még az országban sem, tüstént leutazott Kohn Stanczihoz a tengerpartra – ő is rokonság volt, csak még Sámson Anti bá-

csival együtt idejében elhúzta csíkot, mielőtt még bevonultak volna Szedervárra az oroszok/angolok, románok/magyarok vagy németek (ennek nincs jelentősége, ha az ember megpucolni szeretné önmagát és családját a megszállás iszapjától), és ott a tenger partján nyitott egy kihajózási ügynökséget, és úgy gyömöszölte be a bipsiket a hajóba, ahogyan a londoni metróban látta apám harminc évvel később, amikor izmos tolóemberek, mind színes bőrűek, összepréselik az utazni vágyókat a földalattin valami, senki által nem értett süvöltések kíséretében. Az utasok a csodával határos módon partot értek, volt aki az Ígéret földjére léphetett kalandok és brit megaláztatások árán is, volt, akivel Cipruson kötött ki a hajó, és két évig az angolok vendégszeretét élvezte.

Malvina néném 1947-ben érkezett ki Palesztinába, a mandátum éppen recsegett-roppogott és Fidolino bátyám, aki civilben és munkaruhában ács volt, de Malvina noszogatóra közvetlenül a háború után belevágott egy nagyobb üzletbe: bútornagykereskedő szeretett volna lenni (kevés sikerrel és még kevesebb haszonnal), szóval kiérkeztek egy szál kofferrel, és ott derült ki, hogy társa, Szuhai-Scheiner Mór (civilben ügyvéd) mindent feltett valami sötét arab kaszinóban a rulettre, és ahogy ez már Pechvogel Mimi utódaival történni szokott, minden, de az égvilágon minden elúszott. Teljesen mindegy, hogy a játékasztalon, a Járkon folyón vagy a Földközi-tengerzet hullámain. El volt, kérem, úszva. Még a vadonatúj kőrifa hálósobabútor is, az üzlet egyedüli tiszta haszna, amibe Malvina néném be szeretett volna feküdni, rögtön, amint megérkeznek, mert a fedélközben egy percig sem tudta lehunyni a szemét. Folyton azt képzelte, hogy Fridolino megint viszonyt akar folytatni a vörös hajú Büchler Mancussal, amelyet egyszer már sikerrel vert szét egy régi békebeli tűzálló zománcos bevont esernyővel, ám a vörösre festett némben is ugyanezzel a hajóval igyekezett férjéhez, doktor Büchler Titusz dokkmunkáshoz, aki akkor már három éve Haifa kikötőjében dokkolt. (Malvina néném ellenlábasa úgy tudta, ez a szó a dekkolás újabb keleti kiejtése. Hiába, Szedervárott már régóta nem hullámzott a tengerzet végtelene...)

Ezután következett a teveszarepizód, amivel tényleg lehetett egy kevés pénzt keresni, eladni kalandparkoknak, túlélőknek, angol-ír és skót sivatagkutatóknak, szafarivadászok-

nak vagy ösiségre vágyó ravasz álprófétáknak és Matuzsálem-imádó szektáknak, a pénzt betenni a Leumi bankba, már amit egyáltalán félre lehetett kuporgatni, és abból József bátyám hét év múltán vásárolt 10 dunám földet.

Dunám innen, Tiszám túl – énekelte hamisan örömben az öreg, és betért a tel-avivi Kerenszky és Tsa agrárlerakatba, hogy néhány földművevesszerszámot vásároljon, ha már birtokos lett a Szentföldön, Jeruzsálemtől nyugatra, amikor megpillantotta egy nagy csödület közepén Szuhai-Scheinert, aki éppen valami újabb svindlihez keresett balekokat. Hadonászott, esküdözött, valami gyűrött százfontosokat mutogatott, amiről Fridolin bátyám szentül meg volt győződve, hogy hamis. Egy darabig nézte, fixírozta – így mondják ezt Szederváron is, ha valamit erősen szeretnénk szemmel verni. És láss csudát, amint Szuhai-Scheiner nagy sokára megpillantotta József bátyámat, örömmel kiáltott fel, és kilépett az embergűrűből. Átöltelte, szorongatta barátját, hiszen hét évvel korábban találkoztak utoljára, a haifai kikötőben, ahol tudatta Fridolinóval és Malvina asszonnyal (kötelező kézcsók) a kőrifa hálósobabútor szomorú elvesztését. Aztán eltűnt, csak az Új Keletben olvashatták, többször is állt bíróság és csöd előtt, az utóbbi rendszerint be is következett, de eyebeekben megúsza kis tételekkel, hattól nyolc hónapig terjedő elzárással és politikai jogainak felfüggesztésével. Nem ez aggasztotta József bátyámat (világéletében közönyt mutatott a politika vartyogása iránt, ezért aludt viszonylag jól, különösen mióta többet volt a szabad levegőn – háztetők, sivatag stb.), hanem az, hogy menten valami újabb sötét, ám törvény szigorát merészen átugró üzlethez akarta

(Folytatás a 6. oldalon)

(Folytatás az 5. oldalról)

megnyerni az én hiszékeny nagybátyámat –, ez azonban már soha nem derült ki, mármint az üzlet természete és kifutása közgazdasági szempontból –, József Frédi bátyám, a társasági ember, élcemester, pompás csevegő, aki ácsként sokféle emberrel ismerkedett meg tetőtől talpig (szó szerint is), elütötte valamivel az ajánlatot, és azért volt ács, mert mindig magánál hordotta azt az irdatlan nagy szekercéjét, noha akkortájt ácsmunka nem sok akadt Halucia-szerte (akkoriban még nem), és látva, hogy Móric milyen gátlástalanul ránt magával ártatlan embereket, ismeretleneket, ad-vesz, üzletel és azt is hallván olykor, hogy rengeteg pénz fordul meg a keze között, de ebből semennyit sem akar visszafizetni volt üzlettársának, régen megfélekedett a „közös” bútorkereske-

Múlt századi történet

désről, a felvett kölcsönökről, valahogy mindig megúsza, kimagyarázta, egyébként is azt hirdette, hogy idekinn elég egy gyékény az új élet kezdéséhez, a Teremtő, aki csak karnyújtásnyira van a Szentföldön, minden egyebet úgyis idővel megad, csak ne lássa rajtunk a fene nagy erőlködést, szóval az öreget elkapta valami vörös villanás, és úgy vágta kupán előkapott szekercéje fokával Szuhai-Scheinert, hogy az ott az agrárviszonyok közepette azonnal holtan esett össze.

József Frédi, az ács, leült a (szent)földre. Halkan imádkozni kezdett, előre-hátra hajlongott, arcáról semmit sem lehetett leolvasni, így várta, amíg kikerkezik a mistara, azaz a rendőrség. Kétfelől megfogták, megbilincseltek és szép gyengéden felemelték a földről, betették egy ócska angol rabszállítóba, és úgy

szállították be a jaffai fogházba, ahol két grúz és egy ukrán őrizetessel találkozott. Jiddisül és némi orosz tudás birtokában, mondtam már, hogy képzett csevegő volt, kiválóan elboldogult – az első világháború alatt szedett össze kevés nyelvmagot, amit most igen jól vethetett be –, leülve a hét évét, megtanult tisztességen ivritül, tekintélyt szerzett pontos ütéseivel, és még elkapta az utolsó előtti hajójáratot, ami egyenesen visszaszállította Szedervárra. Az ő kedvéért, úgy tűnik, erre az egy napra visszatért a földtörténet egy kései korszakából a tengerzet.

Mikor szedervári jó ismerősei megkérdezték tőle, mit csinált odakünt Palesztinában, vállat vont és azt mondta, semmi különös. Ott is ugyanaz van, mint itt.

Malvin nénem Szedervárról még a visszaúton meghalt dühében.

Minden eddiginél nagyobb ünneppsorozattal emlékeztek 1956-ra

Soha nem volt még példa olyan volumenű és intenzitású 1956-os emlékezéssorozatra, mint amelyet a forradalom 60. évfordulójára szervezett az 1956-os Emlékbizottság – mondta el az MTI-nek kedden Békés Márton, a Terror Háza Múzeum kutatási igazgatója.

Mint kiemelte: Budapesten eddig több mint 60, országsszerte 350 ünnepi rendezvényt tartottak, ott járt a lengyel államfő és a szejm elnöke, Szászország miniszterelnöke. Az Emlékbizottság meghívására négy kontinens 27 országából száznál is több olyan ember látogatható Magyarországra, aki 1956-ban segített befogadni az innen menekülőket, valamint a világ számos pontján, hat kontinens 116 helyszínén tartottak 1956-os megemlékezéseket. Az Emlékbizottságtól eddig mintegy 1000 pályázat nyert el támogatást.

A történész felidézte, hogy az elmúlt negyedszázadban versengő narratívák alakultak ki 1956-ról. „Egy absztrakt, értelmiségi narratíva kezdte eltávolítani a forradalmat az emberektől: mintha az 1956-ot megelőző néhány év állítólagos reformkommunista kísérleteinek betetőzése lett volna a forradalom” – jegyezte meg.

Békés Márton szerint ez azonban nem így van: értelmiségi vitákból még nem alakult ki forradalom, itt egy egész országot megmozgató, elementáris erejű, spontán népfelkelésről volt szó – fogalmazott.

„Az 1956-os Emlékbizottság szerette volna visszaadni a magyar embernek a hőseit, a történelmét, és a forradalomról szólva végre azokat az embereket megbecsülni, akik azt végrehajtották” – hívta fel a figyelmet a történész, hozzátéve: 1956 egy vezér nélküli felkelés volt, a résztvevőit mégis szerették volna megszemélyesíteni, néhány hőst kiemelni. Békés Márton elmondása szerint fontos volt, hogy ezek a – többnyire hétköznapi – emberek arcot kapjanak és jellemző attribútumaikkal jelenjenek meg: Szabó bácsi a

bőrkabátjában, Pongrácz Gergely lódenkabátjában, Fejes József Tibor keménykalapjában vagy Bárány János bordó sapkájában.

„Az volt a cél, hogy ennek a széles, minden társadalmi réteget megmozgató népfelkelésnek az ikonikus alakjait, közismert, világos életpéldával rendelkező tagjait mutassuk: ebbe Mindszenty József hercegprímás ugyanúgy beletartozik, mint az öt Budapestre szállító Pálinkás Antal őrnagy, a holokauszt-túlélő Angyal István, a csepeli munkás Bárány János vagy Pongrácz Gergely, a Corvin köziek parancsnoka. Nem csak fegyveres felkelők kerültek a plakátokra, de – mivel ez egy szabadságharc volt – természetesen ők vannak túlsúlyban” – mondta el a történész. Békés Márton kiemelte a roma szabadságharcosok szerepét, akikről hatvan évig nem esett szó, pedig a magyar cigányság számarányát meghaladó mértékben vett részt a szabadságharcban. Most végre ők is méltó helyükre kerülhettek – fűzte hozzá.

A történész kitért a plakátkampány legvitatottabb fotójára, a Life magazin 1956-os felvételére is, hangsúlyozva, hogy a fényképen egyértelműen Dózsa László látható, az ő 1956-os helyállása, akkori harcának és sebesülésének története régóta ismert. Számítlan kitüntetését kapott, melyek odaítélésében történészek, valamint kortársak, harcstársak vettek részt, olyan személyek, akikkel együtt harcolt hatvan évvel ezelőtt. Legutóbb a Szabadságharcosokért Közalapítvány Kuratóri-

uma is kiállt amellett, hogy Dózsa László '56-os hős volt. A már elhunyt Pruck Pálról semmilyen dokumentum nem áll rendelkezésre, neve senkinek a visszaemlékezésében nem szerepel, '56 után a forradalom és szabadságharcban való részvételéért büntetést nem kapott, nem szerepel a megtorlás áldozatai között, a Kádár-rendszerben tett két nyilatkozata pedig ellentmondásosnak tekinthető – közölte Békés Márton, hozzátéve: Dózsa László ezzel szemben 1990 után számos alkalommal nyilatkozott a szabadságharcban betöltött szerepéről, könyvet írt, kitüntetésekkel ismerték meg, és mostanáig nem

kérdőjelezte meg senki az általa elmondottakat.

„A most Dózsa Lászlót támadó történészek miért nem szólaltak meg akkor, amikor elmesélte történetét 2007-es önéletrajzi kötetében?” – tette fel a kérdést Békés Márton. „Én nem vonom kétségbe, hogy Pruck Pál részt vett az '56-os utcai eseményekben, de pontos szerepe nem tisztázott. Ezért is lenne fontos, hogy a lánya elfogadja a Terror Háza Múzeum főigazgatójának meghívását, és személyesen beszélhessük meg vele, hogy miképpen dolgozunk együtt tovább '56 hőseinek megbecsüléséért” – fűzte hozzá a történész.

Bocskai István szobra Genfben

Reformáció emlékére

Grafikai pályázatot hirdet a Reformáció Emlékbizottság

A reformáció 2017-es emlékére alkalmából digitális grafikai pályázatot hirdet a Reformáció Emlékbizottság. A Reformáció – Kortárs szemmel pályázaton 18 és 30 év közötti, Magyarország vagy a Kárpát-medence területén művészeti felsőoktatási intézményben tanuló hallgatók vehetnek részt.

A pályázat célja, hogy a művészeti felsőoktatásban tanulók „kortárs vizuális eszközökkel alkossák újra a reformáció ikonikus mozzanatait, eseményeit, jelképeit” – olvasható a Reformáció Emlékbizottság közleményében.

A pályázók három téma közül választhatnak. Tervezhetnek plakátot a reformáció szimbolikus eseményéről, amikor 1517-ben Luther Márton kiszögezte 95 tételét a wittenbergi vártemp-

lom kapujára. Elkészíthetik Kálvin János portréját grafikai eszközökkel, vagy megtervezhetik a vizsolyi biblia borítóját.

A pályázatokat november 30-ig lehet benyújtani, az eredményeket december 10-én a Reformáció 500 weboldalon és Facebook-oldalán teszik közzé. Mindhárom kategória első helyezetteje 100 ezer forint jutalomban részesül, a kategóriák első három helyezetteje emellett „megjelenést nyer releváns szakmai médiumokban”.

A beérkezett alkotásokat hatfős szakmai zsűri értékeli majd, melynek tagjai: Balla Dóra, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem docense; Farkas Anna, a Magyar Tervezőgrafikusok és Tipográfusok Társaságának alapító és elnökségi tagja; Orosz István Kossuth-díjas grafikusművész, animációsfilm-rendező;

Böszörményi Nagy Gergely, a Brain Bar Budapest alapítója, a Design Terminal vezetője; Felsmann Tamás grafikusművész, egyetemi docens, a Magyar Képzőművészeti Egyetem tervezőgrafika szakirányának vezetője és Hafenschner Károly, a Reformáció Emlékbizottság miniszteri biztosa.

A pályázati kiírás, a nevezési feltételek és az elbírálás szempontjai megtalálhatók a reformacio2017.hu oldalon a Kreatív pályázat menüpont alatt.

ÖSSZEHÍVJUK

A NYÁRÁDREMETEI KÖZBIRTOKOSSÁG tagjainak általános gyűlését 2016. november 20-án 13 órára a nyárádremetei kultúrotthonba.

Napirenden a következők:

- a jövő évi költségvetés megtárgyalása és jóváhagyása
- telekvásárlás jóváhagyása székhely és telephely létesítése végett
- a közbirtokossági tagsági regiszter örökösödési és adásvételi iratok alapján történő módosításának jóváhagyása
- egyebek.

Felhívjuk figyelmüket, hogy amennyiben az összegyűlt tagok száma nem megfelelő döntéshozatalra, a közgyűlést újból összehívjuk 2016. november 27-ére. (58989)

LAKÁS

KIADÓ garzon a Rámurele utcában.
Tel. 0723-153-390. (57479-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (57062)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Kohn Levente névre szóló ingyenes autóbusszberletem. Semmisnek nyilvánítom. (57482)

MEGEMLEKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk november 13-án a kutyfalvi TÓTH MÁRIARA szül. László halálának 40. évfordulóján. Nyugodjon békében! Szerettei. (mp.-I)

Ha fejfád mellett ég a gyertya,
Látjuk benne arcod,
Odafentről, messzeségből
Karod felénk nyújtod.
Vigyázol ránk most is, tudjuk,
Ugyanúgy, mint régen,
Drága jó gyermekünk,
Sosem feledünk el téged.

Csillag volt, mert szívéből szeretett, s mi is úgy szerettük, ahogy csak lehetett. Mégis elment tőlünk, mint a lenyugvó nap, de szívünkben él és örökké ott marad. Bennünk él egy arc, egy meleg tekintet, egy simogató kéz, egy sóhaj, egy lehelet. Bennünk él a múlt, egy végtelen szeretet, egy a reményünk, mely éltet és vezet, hogy egyszer még találkozunk veled. Köszönjük, hogy éltél, s minket szerettél, nem hagytál el minket, csak álmodni mentél.

Szomorú szívvel emlékezünk a harasztkeréki ifj. OSVÁTH CSABIKÁRA, aki november 12-én már hat éve hiányzik közülünk, de emlékét szívünkben őrizzük. Örök álma fölött öröködik szeretetünk.

Bánatos szülei és testvére, Zoltán. (57433-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, testvér, nagypapa, sógor, rokon, munkatárs és barát,
SINAI JÁNOS
közgazdász

76 évesen, november 10-én csendesen megpihent. Temetése hétfőn, november 14-én 13 órakor lesz a református temetőben.

A gyászoló család. (57491-I)

Mély megrendüléssel búcsúztam kedves jó barátomtól,
MIHĂESCU FELICIĂTÓL.
Isten nyugtassa békében!
Makkay Edit Zsuzsanna. (-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló családnak SINAI JÁNOS elhunytá alkalmából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Az 1918. December 1. úti 185-ös számú tömbház lakóközössége. (57483)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunkat, CZEITLER SĂNDORT utolsó útjára elkísérték, sírjára virágot helyeztek és gyászunkban osztoztak. A gyászoló család. (57438)

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk, SŰTŐ ILONA szül. BACZONI ILONA temetésén részt vettek és gyászunkban osztoztak. A gyászoló család. (57440)

ELHALÁLOZÁS

Megrendült lélekkel tudatjuk, hogy a szeretett fiú, édesapa, testvér és barát, az ákosfalvi KOVÁCS LEVENTE tanár életének 61. évében tragikus hirtelenséggel eltávozott szerettei köréből. Drága halottunkat november 12-én 13 órakor az ákosfalvi családi háztól kísérik utolsó útjára. Emlékét őrzik szerettei. (57480-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett anya, anyós, mama, özv. SZILÁGYI PERES ILONA 87 éves korában november 10-én hirtelen megszünt élni. Temetése szombaton, november 12-én 13 órakor lesz a maroszentkirályi sírkertben. Nyugodjál békében, csendesen, drága mama! A gyászoló család. (57486-I)

Szomorú szívvel emlékezünk BUJANOVICS EDÉNÉRE szül. báró KEMÉNY MÁRIA halálának 10. évfordulóján. Pótolhatatlan az űr, mit maga után hagyott, de emléke szívünkben örökké élni fog! Kérjük, gondoljanak rá kegyelettel! Szerettei. (57457-I)

„Kérlek, hozd vissza, csak egy kósza pillanatra, mert azt akarom hinni, hogy talán itt maradna. Kérlek, hozd vissza, csak hogy átöleljem még egyszer, mert akarom hinni, hogy ettől ébred fel.” Szívünkben fájdalommal emlékezünk november 13-án SZŐCS EDIT ERZSÉBETRE halálának 2. évfordulóján. Aki ismerte, gondoljon rá szeretettel! Áldott, szép emlékét őrzi özv. férje, fia, lánya és családjuk, testvérei és családjuk, valamint anyósa. (57471-I)

A múlt évek nem törlik a fájdalmat. Míg élünk, velünk lesz drága emléked. November 13-án 21 éve hagyott itt PÁL-GĂBOR LAJOS. Emlékét őrzik szerettei. (v.-I)

NÉPÚJSÁG
- KOSĂR
november

Értékük egyenként 100 lej, ebből kettőt a marosvásárhelyi, egyet a vidéki olvasók között sorsolunk ki.

Ha összegyűjtenek 10 darabot a 2016 novemberében hetente több alkalommal megjelenő pályázati szelvényekből, ezekkel olvasóink részt vehetnek a Népszerűség-kosár havi sorsolásán.

ADJON ESÉLYT A SZERENCSENEK!
A következő hónap 20-ig (postai bélyegző dátuma) küldheti vagy hozhatja be személyesen a kivágott és személyi adataival (név, lakcím, esetleg telefonszám) kitöltött 10 db összegyűjtött szelvényt a következő címre: Red. Népszerűség, 540015 Tg. Mureș, str. Dózsa Gy. nr. 9.
A borítékra kérnénk ráírni: NÉPÚJSĂG-KOSĂR
A nyilvános sorsolásra 2016. december 21-én, szerdán 16 órakor kerül sor a Bernády Házban (Baross Găbor – Horea utca 6. szám).

OLVASSON ÉS PÁLYÁZZON!
Beküldési határidő: 2016. december 20.
A sorsoláson résztvevők között ezúttal is gazdára talál a HUSEGTOMBOLA 100 lej értékben.

Próbáljon szerencsét!

5.

NÉPÚJSĂG
november
KOSĂR

Pályázat sporttevékenységek támogatására

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal 2017 első félévére pályázatot hirdet sporttevékenységek támogatására.

A program fő célkitűzése a marosvásárhelyi teljesítménysport, az iskolai sportélet fejlesztése, valamint az emberek általános erőnlétének javítása, megelőző vagy terápiás céllal, a városban létező különböző sporttevékenységek finanszírozása révén.

A pályázat szabályzata, valamint a típusnyomtatvány a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal honlapján (www.tirgumures.ro) hozzáférhető. Bővebb tájékoztatás a 0365/882-066-os telefonszámon.

A 2017 első félévére szóló pályázatok benyújtásának határideje 2016. november 30.

A Társadalmi, Kulturális és Vagyontárgykezelő Igazgatóság

Pályázat tanintézményeknek

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal 2017 első félévére pályázatot hirdet tanintézmények tevékenységeinek támogatására.

A program fő célkitűzése a tanintézmények között tartós kapcsolatok kialakítása, továbbá a marosvásárhelyi oktatási intézményekben folyó iskolai és iskolán kívüli oktatási-nevelési rendezvények támogatása.

A pályázat szabályzata, valamint a típusnyomtatvány a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal honlapján (www.tirgumures.ro) hozzáférhető. Bővebb tájékoztatást Sztancs Erzsébet nyújt a 0365/882-066-os telefonszámon.

A 2017 első félévére (január–június) szóló pályázatok benyújtásának határideje 2016. november 30.

A Társadalmi, Kulturális és Vagyontárgykezelő Igazgatóság

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MEZŐGAZDASĂGI és ÁLLATGONDOZÓI MUNKĂK DĂNI-ĂBAN. Alapfokú angolnyelv-tudás szükséges. Önletrajzát a work@andreasagro.com e-mail-címre várjuk. Tel. 0770-128-326. (18172-I)

A MAROSVĂSĂRHELYI REFORMĂTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (58000)

ALKALMAZOK BĂROSNŐT az Unirii negyedbe. Tel. 0745-229-221. (57465-I)

Az ORTOPROFIL KFT. ORVOS KÉPVISELŐI feladatok ellátására munkatársakat keres. Főbb feladatok: a cég termékeinek és szolgáltatásainak képviselete, értékesítése; kapcsolatépítés és -fenntartás a célcsoportba tartozó partnerekkel; a piaci változások nyomán követése, monitorozása, üzleti jelentések készítése; a cég képviselete szakmai rendezvényeken. Elvárások: legalább 2 év tapasztalat hasonló munkakörben; tökéletes román- és magyarnyelv-tudás; középszintű angolnyelv-tudás; B kategóriás jogosítvány; az MS Office felhasználói szintű ismerete; agilis, kitartó, sikerorientált személy; kiváló kommunikációs készség. Az érdeklődők elküldhetik fényképes önletrajzukat a 0265/210-576-os faxszámra vagy a következő e-mail-címre: resurseumane@ortoprofil.ro, 2016. november 18-ig. (sz.)

Az ORTOPROFIL KFT. versenyvizsgát hirdet egy TERMÉKME-NEDZSERI állás betöltésére a cég beszerzési osztályán (irodai munka). Elvárások: angol-, román- és magyarnyelv-tudás; felsőfokú végzettség; az MS Office felhasználói szintű ismerete; jó szóbeli és írásbeli kommunikációs készség. Az állás betöltésénél előnyt jelent az eladásban szerzett tapasztalat, az ECDL (European Computer Driving Licence), az egészségügyi ismeretek. Az érdeklődők elküldhetik szándéknyilatkozatukat, ajánlólevelüket és önletrajzukat a 0265/210-576-os faxszámra vagy a következő e-mail-címre: resurseumane@ortoprofil.ro, 2016. november 15-ig. (sz.)

SAJÁT HŐKÖZPONTOK, GĂZKĂZĂNOK ellenőrzését, javítását vállaljuk előnyös áron. Tel. 0742-478-112. (18219)

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

A Maros Megyei Tanács elnökének 2016. november 11-én kelt 342-es számú rendelete

a Maros Megyei Tanács rendkívüli ülésének összehívásáról
2016. november 14-én 13 órára

A Maros Megyei Tanács elnöke,

a helyi közigazgatásra vonatkozó, utólag módosított és kiegészített, majd újraközölt 2001. évi 215-ös számú törvény 94. cikkelyének 2), 3), 5), 7) és 8) bekezdése, valamint a 106. cikkely 1) bekezdése értelmében
elrendeli:

Egyetlen szakasz: A Maros Megyei Tanácsot rendkívüli, nyilvános ülésre hívja össze 2016. november 14-én 13 órára a közigazgatási palota nagy gyűléstermébe, az alábbi

napirenddel:

1. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács 2016. január 28-ai, 7-es számú, Maros megye 2016-os évi költségvetésének elfogadására vonatkozó határozatának módosításáról.
2. Kérdések, közbevetések, válaszok, vélemények.

Péter Ferenc elnök Ellenjegyző: Paul Cosma jegyző

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
 - 0265/263-351
 - 0265/250-344
- Járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
- 0729-024-380
- 0751-114-307
- Labor
 - e-mail: marmed@marmed.ro,
 - www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222-446
- Lézerakupunktúra - 0722-885-851
- Emma vendéglő, hidegitalok készítése - 0265/263-021
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS-RCS - 0365/400-401
- 0365/400-404
- 0800-801-929
- 0265/269-667
- Gázszolgáltató vállalat - 0265/200-928
- 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatoma - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Távszállás buszállomás - 0265/237-774
- Vili Kft: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halotyszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710
- 0265/263-865
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) kopsorok, kellekek, koszorúk és halotyszállítás - 0745-606-215
- 0745-606-269
- 0745-609-830
- Melinda temetkezés a róm. katolikus temető területén, teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907
- Ásványvíz-választék (Belsőgulai 21.) 8-20 óra - 0265/225-926
- Thomas Hux softiskola - 0741235-239
- 0365/882-842
- Üveg-tükör szerelése, házhoz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda
 - www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
 - Transservice - 0265/216-242
 - World Travel Shop turisztikai iroda - 0265/269-900
 - Bálint-Trans 9-17 ó. - 0745-611-999
 - 0265/255-092
 - Intertours - 0265/264-011
 - Royal GTS - 0265/269-308
 - 0731-898-989
 - Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday - 0365/449-833
- 0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842
- 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Férgu Mureg 88,1% Bovača 102,1%
Marosvásárhely 88,1% Rimovača 102,1%

r . a . d . i . o

Reghin 94,7% Sălajciocra 104,3%
Buzănești 94,7% Bogosvár 104,3%

**ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ**

Erdély így él

A Marosvásárhely Polgármesteri Hivatal versenyvizsgát szervez egy aligazgatói állás betöltésére a helyi rendőrségen

Az írásbeli versenyvizsgát a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Győzelem tér 3. szám alatti székhelyén tartják 2016. december 13-án 10 órakor.

A pályázati dossziékat jelen hirdetésnek a Hivatalos Közlöny III. részében való megjelenésétől számított 20 napon belül lehet benyújtani a hivatal székhelyén, a 87-es irodában, és tartalmazniuk kell azokat az iratokat, melyeket a 2008. évi 611-es kormányhatározat 143-as cikkelye ír elő.

A részvételi feltételek, a beiratkozáshoz szükséges iratok listája és a könyvészet a polgármesteri hivatalban, illetve a www.tirgumures.ro weboldalon is tanulmányozható.

Bővebb tájékoztatás a 0265/268-330 telefonszám 110-es mellékállomásán, naponta 8-14 óra között.

Dr. Dorin Florea polgármester

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

Közlemény
Marosvásárhelyi municípium
december 5-24. között
idén is megszervezi a hagyományos téli vásárt
a Rózsák terén.
A termelők, cégek, akik ezen a vásáron hagyományos termékeket, élelmi cikkeket, dísz tárgyakat, játékokat árusítanak, november 20-áig nyújtsák be kereskedelmi felületet igénylő kérvényeiket. A helyek száma korlátozott.
A kérvényeket a megfelelő iratokkal a polgármesteri hivatal 13-as irodájában, az információs központban, a gazdasági tevékenységet engedélyező osztályon lehet benyújtani. Bővebb felvilágosítás a 0265/268-330-as telefonszámon, 218-as, 225-ös mellék.
Dr. Dorin Florea polgármester

VÁSÁRFIA A GUTENBERGTŐL

A 22. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár idején, november 10-13. között, a LIBRI csoport (Libri, Kolibri, Helikon, Park, Trubadúr, Jelenkor), a LÍRA csoport (Magvető, Athenaeum, Corvina, Manó Könyvek), a Móra, Pagony, Scolar kiadók teljes készletét 10%-os vásári árkedvezménnyel kínáljuk a Gutenberg Könyvesboltokban!

Gutenberg Könyvesboltok

10-25%-os kedvezménnyel ajánljuk a Gutenberg Kiadó és a Pallas-Akadémia Könyvkiadó könyveit.

Nyitva tartás: hétköznap 8⁰⁰-20⁰⁰, szombaton 9⁰⁰-15⁰⁰.

Célszerező: Petőfi utca 4. sz., tel.: 0266-316 798

Székiyudavárhely: Mártón Áron tér 8. sz., tel.: 0266-214523
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0265-250491

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro